

Izboje vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. — Neferičarova pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcij listov „Edinosti“. — Tisk: tiskarna „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Telefon uredništva in uprave št. 11-37. — Naročnina znaša: Za celo leto K 31-20, pol leta K 15-60, tri mesece K 7-80, za nedeljsko izdajo za celo leto K 6-20, pol leta K 3-60.

EDINOST

Posamezne številke po 8 vin, zastarele 10 vin. Oglasi se računajo na milimeter v širokosti ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, važila, oglasi denarnih zavodov mm po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Manj oglasi po 6 vin, beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema uredništvo oddelka „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačilo se križično in v upravi „Edinosti“. Plača in tožbe se v Trstu. Uprava in uredništvo oddelka se nahajata v ul. sv. Frančiška As. št. 20. Poštnoštevilniški račun št. 811.852.

Podkancelar Payer o dogodkih v Ukrajini.

BEROLIN, 4. (Kor.) V glavnem odseku rajstaza je poročal podkancelar Payer o ukrajinskih stvareh sledeče: Odlisi smo svojevčasno v Ukrajino na izrecno željo ukrajinske vlade, da napravimo tamkaj red in tudi iz raznih drugih vzrokov, posebno, da bi bilo mogoče odvesti v Nemčijo in Avstro-Ogrsko živila, čim hitreje in v čim večjem obsegu. Ukrajina se je takrat izrecno obvezala, da bo dobavila do 1. julija milijon ton žita. Toda izkušnja je pokazala kmalu, da rada nikakor ni zamogla uveljaviti svoje avtoritete napram prebivalstvu in tudi ne prišiliti istega k oddaji žitnih zalog. Tako ni bilo drugega izhoda, kakor da se sami potrudimo za pogodene množine žita. To je smatralo prebivalstvo za krutost in ni moglo ugajati niti ukrajinski vladi. In tako je nastal izvor nesoglasja. Izvršena izprememba ukrajinske vlade ni v nobeni zvezi z odlokom feldmaršala Eichorna o obdelovanju polja in aretacijo vladnih članov v radi. Rada je v zadnem času vedno bolj izgubljala na vplivu. Trdokorno vztrajanje na komunističnih teorijah ni bilo vseh večini kmetijskega prebivalstva in je tudi povzročilo njen padec. Vsekarer so povzročili ti padec ukrajinski kmetje in ne morda naši organi. Odlok glede obdelovanja polja je izšel, ker je vsled grozeče razlastitve zemlje obstajala nevarnost, da ostane velika del zemlje neobdelan in da Ukrajina ne bo mogla izpolniti vseh obveznosti. Ozlovoljenje ukrajinske vlade ni temeljilo toliko na odloku samega, kolikor na napačni objavi ukrajinskega časopisa. Odlok vrh tega ni bil naslovljen na ukrajinski narod, ampak na nemška poveljstvena oblastva.

Kar se tiče aretacij vladnih članov v radi, je bil ponoči 24. aprila ukrajinski bančni ravnatelj Dobry, član finančnega odseka ukrajinske delegacije, ki vodi finančna pogajanja, aretiran od treh obojestranskih vojakov, ki so izjavili, da postopajo po naročilu odbora za rešitev Ukrajine. Ta pred kratkim ustanovljeni odbor je zasledoval protinemško tendenco. Komiteju je pripadalo tudi več ministrov. Člani komiteja so si obenem postavili cilj, da izrenejo Nemce iz dežele. Na sestanku, ki je bil izvršen par dni poprej, je bil sklenjen umor vseh nemških oficirjev. Aretacija bančnega ravnatelja Dobrega je bil eden pripravljenih korakov. V sled tega ni bilo drugega izhoda, kakor da se napravi provzročitelje tega načrta takoj neškodljive. Naš veleposlanik je zahteval od ukrajinskega ministrskega predsednika takojšnjo preiskavo. Ministrski predsednik je privolil v to. Stori se seveda ni nič. Zato je bilo treba poseči po samopomoči. Feldmaršal Eichhorn je odredil sporazumom s poslanikom stanje ojačenega varstva v Ukrajini, pri katerem bi mogoče soditi vse prestopke proti javnemu miru in redu potom vojnih sodišč. Tako je bilo uvedeno sodno postopanje in odredena aretacija iz časopisa poznanih oseb. Da je bila izvršena aretacija posameznih članov vlade v radi tekem seje, je pač nesrečen korak izvrševalnih organov. Feldmaršal Eichhorn se zato tudi ni obotavljal, da nemudoma popravi in nesrečni nastop in je izrazil ministr. predsedniku pismeno svoje obžalovanje. Nemški krajevni poveljnik, ki je odgovoren za nastop, je bil takoj odstavljen. V ostalem se nadaljuje sedaj sodno postopanje. Pomočnik prejšnjega zunanega ministra, Lubinski, je bil med tem izpuščen, ker vzroki za aretacijo niso bili zadostni. Ostali obdolženci so še v zaporu. Nova vlada je izjavila, da soglasja s poljskimi sodišči.

Kar se tiče nove vlade, je bila ustanovljena od Ukrajincev samih in sicer od ukrajinskih kmetov, ki niso bili zadovoljni s komunističnim razlastitvenimi zakoni rade in so sestavili program, ki sicer posest zemljiška tudi bistveno omejuje, a določa rodne prenose z odkodnino. Kmetje so proglasili generala Skorpadskega za diktatorja in hetmana Ukrajine, ki je prevzel mesto in sestavila sedaj novo vlado. Novo ministristvo bo istotako demokratično, razlikuje pa se od dosedanje vlade predvsem v tem, da ne priznava komunističnih teorij. Odstranitev dosedanje vlade se je izvršila popolnoma mirno. Želimo le, da bi se Ukrajini kmalu posrečilo, da se pod zaščito našega orožja in z našo diplomatično pripomočjo kmalu povrne v normalne državne razmere. Nova vlada je že izjavila našim zastopnikom, da se postavlja popolnoma na stališče miru v Brestu Litovskem in dogovorov, sklenjenih z nami, vstevši dobave žita. Izjavila je dalje, da dopušča svobodno trgovino na korist Nemčije in Avstro-Ogrske in da bo njena prva naloga, da sklene z osrednjima vlastima gospodarsko pogodbo z dolgim rokom. O nadaljnih dogovorih, posebno glede odkodnine za našo vojaško pomoč, se bo še sklepalo. Podkancelar je izrazil nado, da se bodo končala ta pogajanja naglo in zadovoljivo.

Posl. Scheldemana je izjavil, da obstoja nova ukrajinska vlada iz kadetov in federalistov. General Skorpadski nima naroda na svoji strani in zato njegova vlada ne mora biti dolga. Za nemški narod iz tega položaja ne more nastati nobena sreča. Posl. Erzberger je naglašal, da je vzhodno vprašanje odločilo za vsa bodoča ustvaritev stvari v Evropi in ravno Ukrajina, kjer je bila napravljena največja napaka, tvori izhodišče vzhoda. Tudi na Litavskem ponehuje nagibanje k Nemčiji. Ako se bo hotela vsiliti narodu personalna unija z Nemčijo, pride na površje rusofilsko gibanje.

Državni podtajnik pl. Bussche je popravljal nekatere točke v dosedanjih ugotavljanjih in je izjavil, da je bil nemški poslanik v Ukrajini vedno dobro informiran. Pobijal je trditve, da so Nemci podpirali v Ukrajini veleposlovstvo. Sedajni ministriški predsednik je gospod Lysogub iz Poltave. Imenovanje ostalih ministrov še ni končano. Med nemško in avstro-ogrsko delegacijo ni bilo nobene naspotstva. Državni podtajnik Braun je izjavil, da se je končno posrečilo skleniti z ukrajinsko vlado pogodbo, glasom katere mora dobiti osrednjima vlastima 60 milijonov pudov žita in sicer aprila 6. maja 15. junija 20 in julija 19. Po raznih težkočah je bil ustvarjen ukrajinski državni urad, nakaer je bila sklenjena nova pogodba s pridržanjem dosedanjih dobav v obrokih. Ako se ukrajinski vladi to ne posreči, potem imate osrednji vlasti pravico, da si poskrbite žita potom neposrednega prometa. V sedanjem trenutku je izredno težko prorokovati, kaj dobimo iz Ukrajine. Po največjih poročilih so sicer naznanjeni štirje milijoni pudov, a še ne odposlani. Dosedaj je slo čez mejo okoli tisoč vagonov žita. Vrh tega je slo čez Braljo okoli 800 vagonov. Govornik je opozarjal kmalu na to, da pri ukrajinskih kmetih, ki imajo v posesti najmanj 8 milijard rubljev papirnatega denarja, nikakor ne obstoja potreba, da prodajo svoje zaloge, dočim osrednji vlasti na drugi strani tkanin in prelinj, ki jih potrebujejo kmetje, ne morete dobavljati. Državni podtajnik je naglašal, da vlada med nemško in avstro-ogrsko delegacijo čim najprisrčneje soglasje.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA. AVSTRISKO.

DUNAJ, 5. (Kor.) Uradno se razglasa: Topovskij boj na jugozapadni fronti se nadaljuje. Ob dolnji Plavi so bila italijanska poizvedovanja izjalovljena.

Načelnik generalnega štaba. NEMSKO.

BEROLIN, 5. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojišče. — Po jako močni topovskij pripravi so napad francoske divizije zamane naše postojanke na Kemmelu in pri Baillieuu. Bile so odbite ob težkih izgubah in so ostavile v naših rokah nad 300 ujetnikov. Namercanari napad neke angleške divizije zapadno Baillieuu se vsled našega ognja ni mogel razviti. Južno Hebuterna so se angleški sunki izjalovili. V bojem ozemlja na obeh straneh Somme je zvečer oživel topovsko delovanje. Naraščalo je zlasti pri Villers Bretonneuxu in na zapadnem bregu Avre. Na ostalih bojiščih nič važnega. Prvi generalni kvartirnoješt pl. Ludendorff. BOLGARSKO.

SOFIJA, 4. (Kor.) Zapadno Ohridskega jezera in v ozemlju Moglene smo pregnali sovražne pehotne oddelke. Pri Dobrem polju, zapadno Var-

darja južno Dojra na je bilo obojestransko topovsko streljanje močnejše. V dolini Vardarja in Strume živahno sovražno letalsko delovanje. V Dobrudži premirje.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA. Italijansko poročilo.

4. majnika. — V gorovju sunki italijanskih in angleških patrol. V Vallarsi in jugozapadno Canove smo ujeli nekaj vojakov. V ozemlju Tomba-Monfenera smo pregnali in zasledovali sovražne poizvedovalne oddelke. Običajno streljanje topov in strojne na raznih točkah fronte. Izvršili smo številna letalska poizvedovanja. Eden naših zrakoplovov je zmetal eno tono bomb na letališče v Campo maggliore. 12 sovražnih letal je bilo sestreljenih, dve prisiljeni, da ste pristali.

Zaupanje Lloyda Georgea v zmagu.

LONDON, 4. (Kor.) Tekom razgovora z zastopnikom Reuterjevega urada je izjavil Lloyd George na vprašanje o svojih vtisih pri obiskih armade, da je govoril z raznimi visokimi generali, kakor s Pochem, Petainom in Pershingom in da je dobil pri vseh vtis popolnega zaupanja v zmagu. Enako razpoloženje je tudi pri moštvo. Ofenziva Nemcev bo imela posledico, da prispe ameriška armada na celino poprej, kakor je bilo namenovano.

— Končno vendar! — je pošepetal Marcijal in potem dvignil s starko polonesveščeno Luizo iz voza, plačal izvoščka in vstopil v hišo z Luizo. Starka je skrbno zaklenila vrata in jih zapehnila s trojnimi zapobami, potem pa je rekla Marcijalu: — Stopite gori, gospod Regulus, gospa vas pričakuje v sobi v prvem nadstropju.

XL Babka.

Ko je prišel Marcijal s sedaj popolnoma nezavestno Luizo v prvo nadstropje, je stal pred dolgim hodnikom, na katerega se je odpiralo pet ali šest vrat. Debeli preproga, ki je bila tako mehka, kot bi človek hodil po celni plasti volne, je ležala na hodniku, da ni bilo čuti niti najtržnega koraka. Ravno sebi nasproti je zagledal Marcijal vrata z odrgnjenim damastnim zastorom. Proti tem vratom je krenil Marcijal, ki mu je bila očividno dobro znana uredba hiše. Soba, v katero je stopil Marcijal, je bila tako nenavadno opravljena, da jo je treba opisati nekoliko natančneje. Soba je bila srednje velikosti, s temnozelenimi tapetami z zlatimi okraski. Vsenočkoli so bila namočena ob stenah stojala od ebenovine, in na vsakem stojalu se je nahajal kak anatomičen preparat, majhna okostnica ali pa človeški telesni plod v spiritu. Sredi sobe je stala na tri čevlje visokem podstavku alegorična mitološka skupina skoraj v naravni velikosti, izborno delo. Predstavljala je nalaga boga Amorja z bakljo in zavezanimi očmi. Mali predrežec se je pravkar spetknil ob odprtem grobu in je vodil za roko smrt. Toda to še ni bilo vse. V kotu sobe so bili razvrščeni najrazličnejši kirurški instrumenti, katerih oblike in namena ne bomo opisovali, ozirajoč se na živce naših čitateljev. Leya je bila iz črnega mramorja in na uri z omarico iz ebenovine z vložnimi srebrnimi okraski, je ležala gladka, rumenkasta človeška črepija. Ko je vstopil Marcijal, je obenem tudi vstala s svojega naslanjaja poleg leve ženske, ki je sedela tamkaj, in mu stopila par korakov naproti. Bila je gospa Labrador, stara kakih petintrideset let, majhna, debela, toda okretna. Lica je bila prijetnega, ustnice so se ji vedno smehljale, in če bi iz njenih velikih, nekoliko izbuljenih oči ne bila zrla nekaka zvižčnost, bi jo človek mogel imeti

Pogajanja med Nemčijo in Nizozemsko končana. BEROLIN, 5. (Kor.) Wolffov urad poroča: Dne 27. aprila so dovedla nemško-nizozemska pogajanja glede prevoza in renške plojbe do načelnega sporazuma v vseh vprašanjih, tudi glede prevoza in izvoza peska in gruča. Tudi v vprašanju zopetne otvoritve blagovnega prometa na prog Rocrmod—Hamont je bil že dosežen sporazum.

Vojni svet v Abbavillu.

PARIZ, 4. (Kor.) „Petit Parisien“ poroča k vojnemu svetu v Abbavillu, da so zastopniki Anglije in Združenih držav primali potrebo, da se ojačijo akcijska sredstva. Obe državi boste napeli zato še večje sile, da boste dali generalu Fochu na razpolago potrebno moštvo.

Svedci odhajajo s Alandskih otokov.

STOCKHOLM, 4. (Kor.) Ker je namen ekspedicije na Alandske otok dosežen, je švedska vlada odredila, da raj čete zapuste otoke.

Uspeh tretjega vojnega posojila v Ameriki.

WASHINGTON, 4. (Kor.) Zakladni urad poroča: Tretje vojno posojilo je doseglo 7 milijonov dolarjev prepisa. Pričakovati je, da bo podpisanih skupno mnogo nad tri milijarde dolarjev.

MANIFEST SOCIALISTOV POVODOM ODGO-DITVE PARLAMENTA.

DUNAJ, 4. (Kor.) Vodstvo socialistične stranke in predsedstvo kluba nemških socialističnih poslancev sta sklenila sledeči manifest na delavce: Parlament je bil odreden, ker je vlada nesposobna, da ga vodi in ker se boji debate o cesarjevem pismu in odpustu graja Czernina. Odgovorne so predvsem nemško-nacionalne stranke, ki name-noma jadravo v absolutizmu, ker zamorejo doseči svoje cilje le potom oktrojev. Ker se vsenemškimi stankam na lhubo vzpostavlja absolutizem in hoče vladati v Avstriji zopet po sturžrhovsko, bodo delavci prisiljeni k boju za ljudske pravice. Manifest končuje s pozivom na delavstvo, naj bo pripravljeno, da stopi v boj, ko bo potrebno.

Sprejem nemškega in turškega poslanika v Moskvi.

MOSKVA, 4. (Kor.) Sprejem nemškega poslanika grofa Mirbacha in turškega poslanika Kemal beja pri predsedniku izvrševalnega glavnega odbora ruske zveze republike, Jakobu Svrdlove, se je vršil dne 26. aprila in je trajal nad dve uri. Izmenjali so bili govori, tekoma katerih je bila naglašana obojestranska želja, da se vzpostavijo prijateljski odnošaji obojestranskih narodov in da se v bodoče prepreči vse, kar bi zamoglo ogroziti mir.

Za zmago narodne in socialne pravičnosti.

Na majniški slavnosti socialne demokracije v Zagrebu je govoril v imenu neodvisnih jugoslovanskih demokrat dr. Mate Drinković. Iz tega zanimivega govora posnemamo: Tu, kjer v tej strašni vojni slavite dan bratstva, enakosti in svobode, je najprimernejše mesto, da zakličemo tlačiteljem: vsi mi, ki smo preganjani, vsi, ki trpimo za pravico, vsi, ki poznamo žrtve in trpljenje, vsi smo pojelekneli in pripravljani — ako treba — še na večje žrtve, še na večje trpljenje, samo naj se uredni naši misli. V vas pa, ki ste boritelji za misel enakosti vseh poidevcev v človečanstvu, vidim soboritelje za oživitvorenje svobode naše domovine. Tudi tekem te vojne niste pozabili, da poidevce, proletarec ne more priti do svojih pravic drugače, nego da se tudi veliki proletarec, zatirani narod, povzdigne do svoje individualnosti.

Individualnost naroda pa ne more drugače priti do popolnega izraza, naroda si v prvem naravnem razvoju ne moremo misliti, nego samo tedaj, ako je (narod) edinstvena celota, ako je oseba za-se v veliki rodni mednarodni. In kakor se poidevi proletarec ne more razvijati tako, kakor mu je potrebno, dokler je izkoriščen in tlaččen, dokler mu niso dani vsi pogoji napredka in življenja dostojnega človeka: tako tudi narod ne more imeti pogoja za pravi narodni razvoj, dokler ni na svojih zemljih suveren gospodar, ne izkoriščen, ne zatiran, marveč v absolutnem uživanju vseh svojih sil in sposobnosti: duševnih in fizičnih.

Zato smo mi neodvisni demokratski Jugoslavo-vani došli na to skupščino, da vam ob tej svečani priliki za vas in vse naš narod ponudimo desulce in da sklenemo zvezo, trajno in trdno, za uredničenje ujedinenja našega edinstvenega naroda v ... državni Slovencev, Hrvatov in Srbov! In ravno za to, ker ste vi za edinstvo, ker ste boritelji za ujedinenje domovine, za pravice človeka in naroda, ste tudi nositelji mira. Pa tudi mi z vami in z vsem našim narodom, ki ni započel te vojne, hočemo mir v soglasju z zahtevami vseh demokracij vojujočih in nevojujočih narodov sveta. Zahtevamo konca trpljenja — da se konča to

strašno prelivanje krvi in da zavladava mir — trajen in vsesplošen.

Tak mir ne more biti mir nasilja, ampak sporazuma in prava; ne mir smrti, ampak življenja; ne despotizma, marveč svobode in napredka. Tak mir more biti le tisti, ki vsem narodom, pa tudi našemu, donese edinstvo in svobodo, ki vsem narodom, pa tudi našemu, more zajamčiti miren in samostalen razvoj.

Bodimo torej tovariši v borbi za trajen mir, a to pomenja: za neodvisno domovino, za svoboden narod, za pravo človečanstvo!

Bodimo tovariši za trajen mir, a to pomenja: za napredke, za svobodo, za enakost človeka in vseh narodov!

V borbi za tak mir ne sme izostati noben poidevec. V taki vzvišeni nalogi in v tako velikem času treba, da smo veliki v borbi in v žrtvah.

Veseli moremo biti — pa naj smo še toliko pretrpeli, pretrpele matere, žene in vsi bedniki — vsi milijoni nedolžnih, da, srečni moremo biti, ker nam je dano, da preživljamo to, za vse čase največjo dobo.

Človečanstvo je — odkar obstoji — vedno in brez prestanka napredovalo samo zato, ker je skozi stoletja znalo uresničevati svoje težnje napredka in miru.

Človeška kri, prelita v tej vojni v toliki meri, napeljuje mater zemljo kakor še nikdar doslej — prinese svoj sad.

Ni možno, da bi slo človeštvo nazaj v dobo tlaččenja po nasiljih. Ni možno, da napori in žrtve, storjene v dvajsetem stoletju, ne bi donesele sadu, edino razumljivega, edino možnega, a ta je: popolnoma svoboden razvoj poidevcev v popolnoma svobodnem narodu!

Da, bratje, tudi mi, ki smo prišli, da z vami praznujemo dan socialne demokracije, dan napredka in miru vseh narodov — istotako, kot vi, ne bi želeli, da bi se v naši domovini obnovile ... (zaplanjeno) ... Tudi mi nismo za to, da privilegirani samo zato, ker jim rojstvo daje nekatere pravice, bi bili gospodarji nad omni, ki žive od svojega truda. Ne, tudi mi nečemo, da bi bil kapitalizem stroj za izrabljanje večine na korist onih, ki jih vidimo na svoje oči, kako bogate in na kak način! Ne, tudi mi nismo za to, da bi bila manjšina, ker si je to pridobila s kapitalom sedaj ali v minulosti, ali pa zato, ker je bilo po fevdalnih običajih izročeno iz rodu v rod, gospodar nad našo domovino, dočim velika večina komaj živi zaradi od svojih trudov. (Zvrsetek pride.)

Marec 1. 1848.

Prepust 1. 1848. Je bil nenavadno vesel. V Pragi — pravijo — je bil tak živahan, kakor še nikoli. Vse je pisalo. Naenkrat je padla v ta veseli prepust novica, da gre so Evropi nenavaden ples — revolucija.

Začelo se je v Parizu, kjer je padel nezmožni kralj Ludovik Filip — in to je bilo znamenje za vso Evropo. Razmere so bile že davno zrele. V Prago je prišla ta vest dne 29. februarja — polica jo je skušala prikriti — toda ni se ji posrečilo. Ze 3. marca je imel Košut v Budimpešti svoj slavni govor, kjer je zahteval, naj se da vsem avstrijskim deželam ustava. Nemci so se zbrali 5. marca v Heidelbergu in so se posvetovali o sklicanju drž. zbora v Frankfurt. V Italiji je izbruhnila splošna vstaja. V Pragi je prišlo 11. marca do t. zv. „Svetovaclavskega shoda“, kjer so se zbrali na posvetovanje Cehi, da zahtevajo svoje pravice. Dne 15. marca je pošlo na Dunaj — par dni na to in v Gradcu in odmevi teh dogodkov so segli tudi v našo mirno Ljubljano.

Sedemdesetletnico teh dogodkov so slavili te dni vsi narodi, ker ti dogodki v „marcu 1. 1848.“ pomenijo zgodovinski mejnik v razvoju Evrope. Za kmetja je bil ta čas posebno važen, odpravljeno sta bili tlaka in desetina, bilo je konec tisočletnega robstva, v katerem je naš slovenski kmet moral tlačniti nemški gospodi, ki se je pasla po gradovih. Enako važen pa je ta čas za narod, kajti tu smo prvič stopili pred svet kot Slovenci, ki zahtevamo svoje narodne pravice. Nismo bili pripravljani na te velike dogodke, zato so bili naši uspehi manjši, nego bi jih bili mogli doseči. Dobili smo le par obljub in smo bili odpravljani. Kljub temu je treba zopet in zopet opozarjati na ta čas, ker od tega leta začenjamo svoje narodno politično življenje.

Dogodki onih časov so za nas zanimivi in — poučni. Ko je bilo treba nastopiti — smo šele iskali svoj narodni program. Nismo imeli v rokah niti svoje zgodovine, niti jasnih podatkov o svojem položaju. To je posebno vplivalo na našo narodno mejo, kjer so Nemci nastopili z grmečim programom o svobodi.

Takrat (1. 1848.) so se namreč Nemci objemali s Slovani, imeli so z nami le eno željo — svobodo. V Pragi n. pr. so govorili in glasovali za vse one zahteve, ki jih obsega — sedanja „majniška deklaracija“. Par mesecev nato pa so Nemci svo-

bodo razumeli popolnoma drugače. — namreč le za sebe — in so se z vso silo vrgli proti nam. Isto so storili Madžari. Ko so potem nastopili proti njim Rusi in Hrvati pod Jelačićem, se je zgodil s tem preobrat, katerega posledice nosimo še danes. Imamo lepo delo od prof. Apilja Slovenci in l. 1848., toda nekatera vprašanja bi bilo treba posebej pojasniti.

Češki listi so proslavili 11. marec 1848. z lepimi članki. Hoteli so sklicati v proslavo velik shod, pa je bil prepovedan. Ako bodo pozneje zgodovinarji pisali o napredku, napišejo lahko stavek: Svetovaclavski shod leta 1848. se je lahko vršil, 70 let pozneje pa se ni smel s shodom proslaviti niti njegov spomin.

Napredek od leta 1848. je pri nas samo v tem, da smo v težkih bojih vzgajili svoj narod, da smo si vspravili svojo kulturo in da smo prebudili narodno zavest v najširših vrstah. Država sama pa ni napredovala — njeni glavni vodniki Nemci in Madžari so zasegli ono t. zv. svobodo zase in so jo v imenu kulture odrekli drugim. Ta nestrnost in sovražstvo do drugih narodov je prinesla mnogo notranjih bojev, razazude pa je iz tega nastala — svetovna vojna.

Kaj je sledilo za marčnimi dnovi 1. 1848. je vsakemu znano. Žrtve, ki so takrat padle — zaslužujejo hvalažen spomin. Toda potomci teli bojevnikov iz leta 1848. niso vredni svojih prednikov.

Slovani so kmalu zapazili, da jim preti nevarnost, zato so se začeli vezati. Tako je prišlo do „Slovenskega shoda“ v Pragi o binokostih 1. 1848., o čemer bomo ob priliki obletnice še pisali. Slovence je tam zastopal Stanko Vraz.

Marsikje po Slovenskem žive še spomini na to dobo. Bilo bi dobro, da se zapíšejo in ohranijo bodočnosti.

Dogodki leta 1848. so dokaz, da more človeštvo izboljšati svoje razmere le v slogi in bratstvu, na podlagi skupnih dolžnosti in enakih pravic. Ko smo pred 70 leti v to verovali, smo bili izdani. Ali spoznavajo naši sosedje, da je pravica ustvarja možnost življenja in da vsako nasilje vodi k prelivanju krvi?

Ako bi bili v 70. letih ti ljudje, ki so se v marcu leta 1848. bojevali za skupno svobodo, kulturno napredovali — bilo bi nemogoče to, kar se zdaj godi na svetu.

Zato za naše narodne sovražnike spomin na marec 1848. ni brez trpkih očiškov. Njih dedje so se borili za svobodo, in njih vnuki?

Mi pa se z veselim spominjamo onih dni, ki so Evropi obetali novo življenje. Bili smo mal del velike celote, vzrastle smo v težkih bojih v krepki narod — in danes imamo jasno pred seboj cilj, ki smo ga slutili že v letu 1848.

Takrat se je začel na Hrvatskem in pri nas boj za Jugoslavijo, ki bo pomenjal končno zmago naših bojev od marca 1. 1848. — Domovina —

Bodočnost baltičskih ruskih provinc.

Vedno bolj postaja jasno, da z mirovinskimi pogodbami v Brestu Litovskem nikakor še ni doseženo končno stanje. Uspeh, ki ga je dosegla Nemčija militarično proti itak že tako razorožen in na največji notranji anarhiji bolehaloju Rusiji, je razboritjem nemškimi politikom popolnoma zmešal pamet in zato ni čuda, da zahtevajo sedaj od vlade, da anektira tudi one baltičske, trenutno od Nemcev zasedene pokrajine, ki so glasom pogodbe v Brestu še vedno ruska last, namreč: Livonsko in Estonsko. In zdi se, da ti načrti tudi nemški vladi sami niso ravno nesimpatični in da prevladuje v Nemčiji splošno mnenje, da je treba popraviti »napake in popreške«, napravljene v Brestu Litovskem s tem, da se je nekdanji Rusiji na podlagi načela »Mir brez aneksij in odkodnin« odvezlo še mnogo premalo ozemlja, posebno pa morja. Drugače vsaj si ni mogoče razlagati zadnje izjave nemškega državnega kancelarja grofa Hertlinga v velikem glavnem stanu livonsko-estonskemu odposlanstvu.

Ta izjava razlikuje očividno v projektiranem razvoju baltičskih dežel tri poglavja. Prvo poglavje obstoja v tem, da naj se Estonska in oni deli Livonske, ki so po pogodbi v Brestu Litovskem ostali pod rusko suvereniteto, sedaj končno odcepijo od Rusije. Državni kancelar je obljubljal odposlanstvu v tem stremljenju uspešno podporo nemške države in naglašal, da bodo odcepilna ozemlja tudi uradno imenom Nemčije priznana kot samostojne države. Na podlagi teh pogojev naj se zgradi potem drugo poglavje razvoja: Kuronska, Livonska, Estonska, otoki in mesto Riga naj se združijo v enotno, združeno, monarhično-konstitucionalno državo z enotno ustavo. Tudi v tem oziru je obljubljal kancelar imenom Vilhema brez-pogojno pomoč nemške države. Med Nemčijo in iz baltičskih pokrajin sestavljenim državo naj še sklenejo potrebne vojaške, carinske in trgovske pogodbe. Tema dvema poglavjema naj bi sledilo potem tretje poglavje, namreč: na tak način novo ustanovljena država naj bi se s personalno unijo

Marcijal je pozvonil, Gospa Labrador in služkinja sta nato zanesli Luizo v prijazno sobico, jo slegli in položili v posteljo.

Gospa Labrador se je nato vrnila k Marcijalu, ki je ostal v njeni sobi, stopila s skrivnostnim izrazom na obrazu k njemu, ga povlekla k oknu in pošepetala:

- O glavni stvari pa še nisva govorila.
- Kaj mislite s to glavno stvarjo?
- Ali ne morete ugeniti?
- Ne.
- No, torej, ker morava govoriti, naravnost: ali naj otrok živi?
- Marcijal se je zdrznil in pogledal žensko s široko odprtimi očmi. Toda zdelo se ni tedaj, ko se izpregovorila one grozne besede, prav čisto nič izpremenil običajni izraz v obrazu in okoli njenih roznatih ustnic je igral najljubšeji smehček.
- Seveda naj živi! — je odgovoril gospod de Preaulx.
- Ne tako glasno, ne tako glasno! — ga je prekinila gospa Labrador, prizadevajoč se, da bi an z roko zatisnila usta. — Take stvari se vendar ne kriče na vse glasi. Za božjo voljo, molčite, saj nisva sama v hiši, ponisilite vendar.

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

Marcijal je stopil iz voza, pozvonil pri vratih, ki so bila na neobičajen način okovana z železnimi palicami in žebliji z debelimi glavnicami. Ker je bilo na njih tudi majhno, gosto zamreženo okence, so bila popolnoma podobna jetnišničnim vratom. To malo okence se je odprlo in neki glas je vprašal: — Kdo je? — Regulus, — je odgovoril Marcijal. — Ali vas gospa pričakuje? — Da, obveščena je o mojem prihodu. — Ali ste sam? — Ne, pripeljal sem s seboj damo. — Počakajte trenutke. Okence se je zopet zaprlo, in Marcijal, ki je v svoji mrzlični nestrpnosti teptal z nogami, kar ni mogel pričakovati, da bi se odprla vrata. Čakati pa mu ni bilo treba dolgo, da so se odprla težka vrata in se je pokazala na pragu stara ženica. — Lahko vstopite, gospod Regulus, — je dejala.

se tesneje priklonila pruski kroni. Odlučitev nemške cesarja o tem tretjem vprašanju, vprašanju personalne unije, naj bi padla seveda šele po znanju faktorjev, ki so polikani za sodelovanje. Nemški zvezni svet in rajstaj bosta o tem pojavu morala torej še razpravljati, dočim bo najstaj neodvisno od tega kar vnaprej podpiral izpremenljivo pogodbe v Brestu in ustanovitve enotne baltiške države.

Politika nemške vlade, ki je že tekom pogajanj v Brestu Litovskemu neprestano, četudi ne tako odkrito menjala svojo barvo, je krenila torej sedaj pod pritiskom javnosti na čisto nova pota. V izjavi grofa Hertlinga se odkriva predvsem novi kurs »sviga švaga«, ki je tako značilen za nemško politiko v zadnjem času. Ako se deluje danes na to, da se doseže odcepitev vseh baltiških provinc od Rusije in se priklonijo Nemčiji, zakaj pa je potem Nemčija meseca aprila, pri sklepanju miru s sovjetsko vlado, zavzela drugačnja stališča. Pojavile se niso nobene nove odločilne okoliščine v političnem položaju. Da hrepene baltiški Nemci na Livonskem in Estonskem po tesni naslonitvi na Nemčijo, da se strinjajo morda s tem tudi manjši krogi posejstvenih razredov, dočim je velika večina prebivalstva v odločilnem nasprotju s to politiko, vse to je bilo meseca marca ravno tako znano, kakor sedaj. Kje so torej vzroki in kje vplivi za neprestano omahovanje nemške politike? Očitno so obstojale poprej vsaj še iskricke ideje sporazumnega mira, ki so odvračale uradno nemško politiko od tega, da ni že takrat zahtevala priklonitve vseh baltiških pokrajin. Rusom se je hotelo pač priznati. Državni kancelar je izjavil meseca marca, da naj se bodočnost Estonske in Livonske uredi tako, da bodo zagotovljeni mirni in prijateljski odnosi z Rusijo. Sedaj pa so Nemci nenadoma prišli do »boljšega« spoznanja, da se tudi s takim priznanjem Rusiji nasprotstva ne bi čisto nič zmanjšala in je pač treba obratiti Rusiji se to, kar se je nameravalo že poprej, a iz gotovih ozirov opustilo ta načrt.

Toda, kar bi bilo takrat še jako lahko, je postalo sedaj zelo komplicirano. Lenin bi svojčasno podpisal sploh vse pogoje, ki bi mu jih staval nemški meč, vprašanje pa je, če bi privolila sovjetska vlada v to tudi sedaj, ne glede na moralno stran eventualnega takega nastopa in ne glede na to, ali bi odgovarjalo to tudi željam velike večine prebivalstva Estonske in Livonske. Vrh tega bi tak pristop Nemčije na Rusijo popolnoma diskreditiral pomen sklepanja mednarodnih pogodb. Vse okoliščine, ki so v zvezi z estonsko-livonskim vprašanjem, vsebujejo toliko težkih in grozečih konfliktov, da mora že navaden politični razum opozorjati Nemce k previdnosti in opreznosti. Ako je sploh mogoče pridobiti Estonce in Lete za Nemčijo, se zamore zgoditi to le s svobodo, ne pa z nasilji. Ni namreč izključeno, oziroma celo gotovo, da bi novo pridobitveni nekdanji ruski provinciji Estonska in Livonska ne pomenili za Nemčijo pri rastek sveže, zdrave moči, ampak predstavljali vedno le odprto, nezaccelljivo rano na nemškem telesu, ki bi jo zamogla zaceliti le ruska zdravila.

Razne politične vesti.

Novi kurz. Nemško-nacionalno časopisje krogi so sporocila ministrskega predsednika pobudila zadoščanje in bistveno zboljšala razpoloženje. Zvezni ministri dr. vlt. Zolger, čigar odstop je postal sedaj nezogiben, odstopi v ponedeljek (danes), v sredo izidele naredbe o okrožnih razdelitvah na Češkem, dočim se naredba o nemški pomorski akademiji v Trstu zaradi potrebnih predprijav izda najbrž šele v kakih šestih tednih. Odpor Čehov in Slovencev se javlja v oblihi grozljah, dasiravno naredba o okrožnih razdelitvah na Češkem predstavlja izpolnitev stare češke zahteve. O izločitvi parlamenta ali uporabi § 14 ni govora. Volilno načelo nemških strank je slekoprej zvestoba do države z brezpopojnim podpiranjem vlade, ako skrbi za državne potrebe.

Aprovizacijske stvari.

GOVEDINA ZA NEIMOVITE SLOJE.

Jutri, v torek, 7. t. m., se prične prodaja govedine za neimovite sloje in se bo nadaljevala v sredo, 8. t. m. V torek se bo dobivala proti prečipenju št. 21. izkaznice za nakup mesa in maščob (z rdečo črto) ter izročitvi izkaznice št. 36, serije a, b; v sredo pa serije c, d. Na vsako izkaznico se dobi 1/4 (en četrti) kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj v naslednjih mesnicah:

Sinigaglia, Barkovlje 41, Punter, Gornia Greta, Bolle, ul. Salita di Greta 13, Callin, ul. Euroveč 18, Trocua, ul. Commerciale 3, Paronitto, P. Caserma 6, Conclia, ul. Benvenuto Cellini 1, Predonzani, ul. Campanile 15, Borgnolo, ul. Lazzaretto vecchio 52, Borzer, ul. Tigor 10, Castro, ul. Fontanone 19, Vosak, ul. Cavana 10, Perlati, ul. Sanità 9, Furlani, ul. dell' Orologio 4, Rochelli, P. Piccola 2, Levi, ul. Beccherie 6, Polacco, ul. Beccherie 47 (samo za žide), Fabbro, ul. Marije Terezije 43, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Simonetta, ul. della Legna 4, Polacco, ul. Torrenie 26, Rumetz, ul. Largo Santorio 2, Pinter, ul. Farneto 9, Zufutta, ul. Farneto 38, Fontanot, ul. Amalia 32, Polli, ul. Acquedotto 13, Zwetan, Sv. Ivan-Vrdela 568, Cavalieri, ul. Poste 3, Pangoni, ul. Giulia 18, Penso, ul. Giulia 7, Ottonischer, ul. Molingrande 10, Perlati, ul. Barriera 4, Barbieri, ul. Barriera 15, Mo-

— Pomislite vi, gospa, — je nadaljeval, ne bi govoril tiše, — da ste mi odgovorna vi za življenje tega otroka. S svojim lastnim življenjem mi jamčite za njegov!

— Moj Bog, da! Mislila sem, da vam ustrezno s svojim vprašanjem, in me vesel, da je stvar drugačna; cloveku se vsaj ni treba bati posledic. Videla sem ljudi, ki so malenkost, zaradi katere se vi razburjate tako zelo, plačali zelo drago.

— Imam svoje vzroke...

— Vzroke? Jaz sem pa mislila, da govori iz varočetska ljubezen.

Marcijal je skomizgnil z ramami, ne da bi bil odgovoril.

— Se neka! — je nadaljevala gospa Labrador — saj menda niste pozabili, kar sva se dogovorila zadnjič?

— Zaradi plačila?

— Da. Zaupam vam popolnoma, toda saj veste da pravi pregovor: Boljši je en vrabec v roki, kot deset na strehi.

— Popolnoma prav. Tu imate denar.

Marcijal je izročil babici zavoj petindvajsetih cekinov, ki jih je skrbno prečela.

cenigo, ul. Barriera 31, Jenco, ul. Istituto 4, Polli, ul. Istituto 38, Benedettich, ul. Piccardi 28, Marussich, ul. Settefontane 248, Polacco, ul. Settefontane 44, Cossich, ul. Ugo Foscolo 2, Pozzi, ul. Settefontane 1, Delavske kons. zadrage, ul. Settefontane 1, Rizzian, ul. del Rivo 38, Rocco, ul. S. Marco 2, Delavske kons. zadrage, ul. S. Marco, Comisso, Campo S. Giacomo 19, Culot, ul. Giuliana 23, Rizzian, ul. dell' Istria 76, Godina, Skedenj 138, Gatznig, Skedenj 50.

CENE:
Prednji deli z doklado po K 8'— kg.
Zadnji deli z doklado po K 8'80 kg.

Domace vesti.

Snočni koncert Glasbene Matice je dosegel krasen uspeh v vsakem pogledu. Občinstvo, ki je napolnilo veliko dvorano Narodnega doma vse do zadnjega prostora, je imelo priliko, da se je zopet enkrat naužilo lepote naše narodne in umetne pesmi, ki sta mu jo podajala okoli 80 pevki in pevcev stečajni zbor naše Glasbene Matice pod vodstvom pevovodje g. Karla Mahkote in pa gospa Pavla Bole-Lovčeta s svojim izbornim šolanim srebričistim sopranom. Bil je večer, ki si ga sme naša Glasbena Matca s ponosom zapisati med svoje najlepše. Obširnele homo o koncertu poročali prihodnjé.

Volno - pomožni urad političnega društva »Edinosti« posljuje v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« v ulici Carintia št. 39. I. nad, na levo, in sicer, izvenjši nedelje in praznike, vsak dan od 9 in pol pop. do 12 in pol pop. Ob tem času je urad na razpolago strankam za vsakovrstna pojasnila in sestavljanje vlog v vojnoscrbnih in raznih drugih zadevah. V slučajih potrebe bo poslujoči uradnik za stranke tudi osebno presegelova na pristojnih mestih.

Mestna zastavljavnica. V torek, 7. t. m., dopoldne se bodo prodajale razne dragočestoti, zastavljene meseca junija 1917. na razne prošnje številke serije 141.

Seme za jesensko repo. Tržaška kmetijska družba je prejela seme za jesensko repo ter je oddala članom in nečlanom ob delavnikih od 8½ do 12 opoldne v svojem uradu, Dunajska ulica, 10. I.

Alessandro Moissi v Verdjevem gledališču. Veliki umetnik je Alessandro Moissi, da, rekli bi lahko, skorajda največji, kar jih pozna danes svet v ustvarjanju velikih tragičnih ulog svetovnih mojstrov dramske literature. Vsaka kretnja, vsaka poteza v licu, vsaka beseda: vse sama najčistejša narava in vendar najpopolnejša umetnost. Snočni »Edips«, ena najznamenitjših ulog njegovga repertoarja, je bila kakor da jo je izklesalo dleto najslavnejšega klasičnega kiparja, dasiravno je besedilo Sofoklejevega znamenitega dela v Hofmannsthalovi predelavi znatno pomoderanjeno. Občinstvo je gledalo, poslušalo in strmelo. Ostale uloge, dasiravno izvajane z vso najdovršenejšo točnostjo in fineso, izginjajo ob veličini glavne osebe. Umljivo je, da je bil vtisk na občinstvo nepopisen in njemu primerno tudi priznavanje. — Danes zvečer pada Moissi Shakespearjevega »Hamleta«; jutri pa »Osvalda« v Ibsenovih »Strahovih«.

Gospodarstvo.

Nov način uporabe perocida proti trini plesnobi »oldium«.

Vseučilišni docent dr. Bernatsky v Budimpešti je vodil poizkuse za pobijanje trine, oziroma grozde plesnobne z dvoprocentno perocidovo raztopljino, ne neutralizirano z apnom, s katero je bilo grozde škropljeno. Glasom njegove objave v »Edinosti« od 6. maja m. l. so se ti poizkusi izvršili povoljno ter je vsled tega za tistem priporočal vsakomur.

Moj oče Anton Tavčar v Krepjahl rabi perocid že četrti leto izključno proti peronospori. Pri vsakem škropljenju je pazil, da je s tem sredstvom čim temeljiteje poškrupil tudi trino cvetje, oz. grozde, da je s tem eventualno ubranil tudi napada plesnobe. Omenjam prilično, da se je proti peronospori perocid doslej pri tri letni uporabi sponesel uspešno kar je znano vsem bližnjim kmetom.

Iz tega se da razsoditi, da se perocid, če ne ravno kot nadomestilo galice, vendar prav uspešno rabi kot pripomoček galici. Ker imamo namreč malo galice na razpolago škroplimo prvič lahko s perocidovo raztopljino, ali pa da škropljenje izpopolnimo s tem sredstvom eden ali dva tedna po vsakokratnem škropljenju z galicno raztopljino.

Moj namen ni, da bi zainteresirani sili v to; povdarjam pa na podlagi dosedanjih skušenj, da je ta moj nasvet vsekraj utemeljen.

Vsled priporočila dr. Bernatsky-ja sem v minulnem letu posvečal več pažnjo vprašanju, ali bi bil perocid res uspešen tudi proti plesnobi. Opažoval sem poškrupljene grozde in razvidel, da se je pod usedlo kapljico te raztopljine in blizu krog jagoda res ubranila napadu plesnobe; in kjer so bile jagode pri škropljenju že napadene, razviden je bil tudi precejšen učinek uničevanja plesnobe.

Pri škropljenju trnega grozja bodi s katerim sredstvom v obliki tekočine, imamo navadno pa ta križ — posebno pa še če je škroplilnica slaba — da se tekočina lagod ne prime rada in na ta način seveda ne moremo doseči zaželjenega uspe-

— Prav je. — je dejala nato in vteknila denar v žep.

— Sedaj ste plačana, ali ne? — je vprašal Marcijal.

— Da, gospod Regulus; ne zahtevam ničesar več od vas.

— Če bo ona, ki sem jo pripeljal k vam, mogla v petih dneh zapustiti vašo hišo, vam primaknem še deset cekinov.

— Kar zahtevate, je veliko,.... skoraj nemogoče. Sicer pa storim, kar je v moji moči.

Slabotno ječanje v sosednji sobi, ki so ji vrata ostala odprta, je kazalo, da se je Luiza prebudila iz nezavesti. Ječanju je sledil glasen vzkrick.

— Cas je prišel, — je dejala babica. — Grem; vi ostanite tačas tu, gospod Regulus.

Vzela je nekatere instrumente s stene in hitro šla v sosednjo sobo.

Skoraj celo uro je Marcijal, ki je s hitrimi koraki stopal po sobi gorinold, čul bolestone vzkrice, a se ostal popolnoma miren. Končno je začul krik novorojenčka, in kmalu nato je vstopila gospa Labrador in rekla:

— Deček je! Mati in otrok sta zdrava.

(Dalej.)

ha, pa najsi bo to ali drugo sredstvo čim več dlo bro.

Po dolgem razmišljanju teh nedostatkov videč v perocidu uspešnega učinka proti plesnobi — sem si prizadeval, kako, oziroma v kakih obliki naj bi se ga uporabljalo, da bi ostal na grozdu. Prišel sem do smotra. Koncem julija m. l. sem poizkusil sledeče:

Stokel sem 1/2 kg 45% perocida v kolikor možno droben prah; ta prah vložil na to v malo množino vode 1 l na enak način kot galico. Čez več dni, ko se je perocid skoraj ves raztopil, sem pomešal med to tekočino 1/2 kg žvega apna in nastal je gost viholcast močnik, ki sem ga na solnku čim hitreje posušil in takega stolke v droben prah. S tem prahom sem pokadil pozno zvečer grozde, s pomočjo ponočne vlage, in rose se je ta prah raztopil in kot tak koristol proti plesnobi, kar sem razvidel koj v par dneh, ker so bile plesnobe jagode v boljšem stanju a one ki niso bile že napadene po plesnivcu so ostale pozneje vedno zdrave. Iz tega poizkusa sem razvidel namreč, da se na ta način pripravljeno perocid lahko prav uspešno uporablja kot odbojno sredstvo na ta način, da se s tem prahom grozde pokadi, ko je še zdravo, in ponavila po vsakem dežju, tako da so jagode vedno obdane s tem prahom! Če kdo ne zaupa, se lahko prepriča v par mesecih sam; bo li da poskuša je deloma, ali pa da vse svoje grozde enkrat ali dvakrat pokadi na ta način. Perocid s 45% ceritovih oksidov ima Gospodarsko društvo v Krepjahl, p. Dutovlje, Primorsko.

Za napravo tega sredstva vzame naj se še toliko več perocida za raztopitev in se apno pomeša z vodo lahko že takrat, ko je prilično polovica perocida raztopljena. Ostali perocid se dalje topi za drugokratno uporabo. Ker živega apna ima le malokdo pri rokah, rabi mesto tega lahko uga šeno apno, na ta način postane pa apno-perocidni močnik bolj rdeč in rabi dlje časa, da v vodo izpuhti iz njega. Če ni močnega solnca se izpuhtenje povpspeš v gorski krušni peči. Ta prah pa naj se uporabi kmalu, v 8 dneh, ker se ta zmes potehi vedno bolj kvart. Perocid je namreč podvržen oksidaciam in apno t. j. kalcijev oksid se spreminja polagoma v kalcijev karbonat, t. j. spet v kamen apnenec, kot je bil poprej.

Fr. Tavčar, c. kr. črnovojnič.

Češko Budjevičica Restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

;; MALI OGLASI ;;

se računajo po 6 stot. besedo. — Masno tiskane besede se računajo enkrat. več. — Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Vreče vsake vrste kupuje Babič Fran Molino grande 20. 2017

Deblo za hišna in poljska dela isto grajskac baron Marenzi v Odolin, pošta Mate jia. 3183

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 40

Teleta in prečice kupuje in dobro plača Hotel Balkan, Piazza Caserma, Trst. 2096

Stročnice, cigaretni papir in druge potrebščine za tobakarne dobi se v veliki zalogi ANTONA STARY, Trst, ulica dell' Istria št. 12 — Pošiljate na deželo po povzetju.

Kislo vodo („Silva“ vreclec), žganje in vino razpošilja A. OSET p. Guštanj (Koroško). — Kupuje steklenice vseh vrst ter zamaške stare in nove.

Kabaret-Variete MAXIM Trst - Via Stadion 10 - Trst Odprti od 8', zvečer naprej Ustopnina R 2

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE

Kupujte samo domači izdelek, to je **Emona** PRIZNANO NABOLJŠE pralni prašek Dobiva se v vseh prodajalnicah.

GAMBRINUS vsaki večer ob 9', velika varietetna predstava. Vstopnina K 1.—

C. kr. priv. **Avstr. kreditni zavod** za trgovino in obrt Podružnica Trst, Trg Marije Terezije 2. Za shrambo vrednostnih papirjev in dokumentov se priporoča vzeti v najem varnostno jekleno celico (Safes) pod ključem najemnika, katera je zavarovana proti ognju in tatvini v Oklopnem zakladu podružnice c. kr. priv. Avst. zavod za trgovino in obrt. — Podružnica Trst, Trg Marije Terezije št. 2.

Emilia Ceregato Trst Campo S. Giacomo 2 Priporoča cenjen. občinstvu svojo trgovino pisarniških in solskih potrebščin Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi mehanični v slov. jeziku.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio štev. 5 (Lustno postopje) Kapital in rezerva K 23,500.000.— Filijalke: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković Opaticja, Split, Sibenik, Zadar. Vloge na knjižice 3 1/2%, Vloge na knjižice od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. Akreditivi čedi in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritate, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe Deposits. — Prodja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno Stavbi kredit, rehbours krediti. — Borzna marčla. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menič Telefoni: 1463, 1793 in 2066. Brzjavaj: JADRANSKA Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

Ročni mlin za zdrob in moko Znamka: „DAVOR“ Cena: I. vrsta K 155.— II. vrsta „ 115.— Približna teža 15 kg. Mlin se razpošilja (proti plačilu v naprej ali pa po poštnem povzetju) opremljen z zamahnim kol som in lakiranim vsipalnikom. Cena je milnu — In sicer, za mlin najboljšje vrste K 155, za mlin nekoliko manj trepne vrste K 115 brez obdika v tovarni. Zaboji in poštnina računai se posebej za lastno ceno. Mlin najboljšje vrste izdelan je iz najtrpežnejšega materiala in se za kvaliteto, da narocnik prejme nepokvarjen mlin — jamci. Moj ročni mlin izmelje najimejšo moko. — Stroj se naroča pri tvrdki: D. STUCIN, Dunaj 18. Baz. Höhnegasse 4. Dopisuje se slovensko

Največja slovenska hranilnica! **Mestna hranilnica ljubljanska** Ljubljana, Prešernova ulica št. 3 je imela koncem leta 1917 vlog K 66,800.000 hipoteknih in občinskih posojil 27,000.000 rezervnega zaklada 2,000.000 Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najviše po 4% večje in nestalne vloge pa po dogovoru. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade. Ze varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5% izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 1/4% odplačevanju na dolg. V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **KREDITNO DRUŠTVO.**

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, prvot nemški uzorci. Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje. — Trvdika ustanovljena leta 1878. — **FRANCESCO BEDNAR** Trst, ulica Campanile št. 19.

Dnevnik „Edinost“ v Trstu je izdal in založil naslednje knjige: 1. »VOHUNA«, Spisal L. F. Cooper. — Cena K 1.60. 2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«, — Cena 80 vin. 3. »KAZARI«, Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knažič. — Cena K 1.60. 4. »PRVA LJUBEZENA«, Spisal I. Sjergievitč Turgienjev. Poslovenil dr. Guštav Gregorin. — Cena 1 K. 5. »POLJUB«, Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin. 6. »BESEDA O SLOVANSKEM ODREDNEM JEZIKU FRI KATOL. JUGOSLOVANIH«, (Malo odgovora na škofa Nagla poslovaj pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin. 7. »IGRALČEC«, Roman iz sponovne mladosti. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60. 8. »JURKICA AGIČEVA«, Spisal Ksaver Šandor - Galski. Prevel F. Orel. Cena K 2. 9. »UDOVIČA«, Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Stefan Klavž. Cena K 1.60. 10. »JUG«, Historični roman. Spisal Prekop Chochołušek. Poslovenil H. V. Cena K 3. 11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«, (Le Chevalier de Maison rouge.) Roman in časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferde Perhavec. — Cena K 2.50. Oglebi, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelak Edinosti« — Ulica Sv. Frančiška Asiškega 20, priliteje.